Заклад вищої освіти
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

ВІННИЦЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
кафедра реабілітаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Вінницького
соціально-економічного
інституту Університету
"Україна"

_____Г.В. Давиденко
«_28_»_____08____2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

___ОК 2.2 Методи обстеження та контролю у фізичній терапії
(шифр і назва навчальної освітньої компоненти)
освітня програма терапія та реабілітація_____
(назва освітньої програми)
освітнього рівня ____магістр_____
(назва освітнього рівня)
галузь знань __I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення _____
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальність(ності) _____I7 Терапія та реабілітація _____
(шифр і назва спеціальності(тей))
Спеціалізація(ї)_____I 7.01 Фізична терапія _____
(назва спеціалізації)

Вид освітньої компоненти: Обов'язкова
Обсяг, кредитів: 120/4
у т.ч. на курсову роботу (проєкт): 1 кредит ЄКТС (30 годин)
Форма підсумкового контролю: диференційований залік

Вінниця – 2026 рік

Робоча програма освітньої компоненти «Методи обстеження та контролю в фізичній терапії »

(назва освітньої компоненти)

для здобувачів освіти за галуззю знань І « Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»,

спеціальністю І7 Терапія та реабілітація

«____» _____ 2026 року. 45 с.

Розробники: Пономаренко Микола Васильович - викладач кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі: Пономаренко Микола Васильович - викладач кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту

Куц Павло Віталійович – старший викладач кафедри реабілітаційних технологій Вінницького соціально-економічного інституту

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму освітньої компоненти розглянуто і затверджено на засіданні кафедри реабілітаційних технологій

Протокол від « 28 » серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри
Реабілітаційних технологій ___ (Башинська О.І.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

«_____»_____ 20___ року

Робочу програму освітньої компоненти погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми терапія та реабілітація

(назва освітньої програми)

_ ._____. 20___ р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
_____ (Лєсніченко Н.П.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою:
https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4070 .
(вказати адресу)

1. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній/освітньо-професійний ступінь</th><th colspan="2">Характеристика освітньої компоненти</th></tr>
<tr><th>денна форма здобуття освіти</th><th>заочна форма здобуття освіти</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальний обсяг кредитів – 4</td><td rowspan="2">Галузь знань
І Охорона здоров’я та соціальне забезпечення
(шифр і назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Вид компоненти
Обов’язкова
(обов’язкова/вибіркова)</td></tr>
<tr><td>Загальний обсяг годин – 120</td></tr>
<tr><td>Модулів –</td><td rowspan="2">Спеціалізація
_І7.01 Фізична терапія
_____
(назва)</td><td colspan="2" rowspan="2">Цикл підготовки
професійний
(загальний чи професійний)</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів –2</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Індивідуальне науково-дослідне завдання реферат
(назва)</td><td rowspan="4">Мова викладання, навчання та оцінювання:
українська
(назва)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Тижневих годин для денної форми здобуття освіти:
аудиторних – 4
самостійної роботи – 6</td><td rowspan="11">Освітній/освітньо-професійний ступінь:
магістр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>30 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Частка аудиторних занять становить:
для денної форми здобуття освіти – _37_%
для заочної форми здобуття освіти – ___%</td><td>16 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>74 год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Курсова робота (проєкт):</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид семестрового контролю: диф.залік</td></tr>
</table>

Програма освітньої компоненти виконується в повному обсязі незалежно від форми здобуття освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета: формування загальних та професійних компетенцій, у тому числі здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, ознайомити студентів з методами досліджень різних систем організму людини (серцево-судинної, нервової, нервово-м'язової, дихальної тощо), які використовуються у практиці фізичного терапевта, з різноманітними методами дослідження його функціонального стану та основними принципами організації і проведення занять з фізичної терапії.

Завдання:
-навчитись формувати реабілітаційний діагноз,
- освоїти методи оперативного та поточного контролю за станом пацієнта,
- вивчити методику проведення досліджень основних систем організму,
- вивчити особливості інтерпретації основних показників та результатів обстежень,
-навчитися проводити функціональні проби, тести для дослідження опорнорухового апарату. дихальної, серцево-судинної та нервової систем, - навчитися застосовувати клінічні інструменти в практиці фізичного терапевта залежно від нозологічної приналежності
- ознайомити студентів зі SMART форматом постановки цілей у фізичній терапії та ерготерапії;
- ознайомити студентів з МКФ.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

У результаті вивчення компоненти освітньої програми здобувач освіти повинен

знати: -що тае реабілітаційний діагноз, та як його формувати -загальні та спеціальні методи дослідження у фізичній терапії. -основні методи дослідження опорно рухового апарату, серцевосудинної, дихальної, нервової систем. -спеціальні методи дослідження залежно від нозологічної приналежності пацієнта.

вміти: -провести загальне обстеження хворого за допомогою основних методів дослідження, що включають збір анамнезу, огляд, пальпація. -провести загальне та спеціальне обстеження для оцінки стану опорно рухового апарату - -провести загальне та спеціальне обстеження для оцінки стану дихальної системи, -провести загальне та спеціальне обстеження для оцінки стану серцево- судинної системи, -провести загальне та спеціальне обстеження для оцінки стану нервової системи, -оперативно підібрати функціональні тести та клінічні інструменти залежно від нозологічної приналежності пацієнта.

Компетентності які формує компонента:

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом.
ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 07. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних із ними функцій, активності та участі пацієнта за біоцсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності.
СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебігзахворювання і тактику лікування.
СК 03. Здатність безпечно та ефективно обстежувати та оцінювати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із обмеженнями повсякденного функціонування, зі складною прогресуючою та мультисистемною патологією, визначати фізичний розвиток та фізичний стан для прийняття науково-обгрунтованих клінічних рішень.
СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СК 05. Здатність безпечно та ефективно проводити втручання на основі принципів доказово-інформованої практики, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи, забезпечувати їх відповідність цілям фізичної терапії, функціональним можливостям та динаміці стану пацієнта/клієнта.
СК 06. Здатність провадити професійну діяльність у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.
СК 07. Здатність планувати, контролювати терапевтичне заняття, хід виконання програми фізичної терапії, аналізувати та інтерпретувати результати втручання, вносити корективи до розробленої програми чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану, маршруту пацієнта.
СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства, надавати підзвітні послуги.
СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.
СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.

Очікувані результати навчання:

РН 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.
РН 03. Уміти вибирати й аналізувати інформацію про стан пацієнта.
РН 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функції, активності та участі
РН 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп, зокрема при складній, прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний валідний інформативний інструментарій.
РН 21. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їхні результати, обґрунтовувати висновки.

4. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

4.1. Анотація освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Методологія тестування. Емпіричні та інструментальні методи дослідження у фізичній терапії та ерготерапії.

Тема 1. Практична діяльність фізичного терапевта, заснована на доказах. Доказова фізична терапія. Вимоги до проведення клінічного обстеження. Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта фізичним терапевтом.

Тема 2. Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку. Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку. Прогноз довжини тіла. Прогноз маси тіла. Визначення довжинних антропометричних показників.Загальні дані про методику визначення соматотипу. Визначення соматотипу за антропометричними індексами.

Тема 3. Методи обстеження і оцінки об’єму рухів в суглобах, сили і тонусу м’язів. Тестування м’язової сили і тонусу.

Тема4. Реабілітаційний діагноз в клінічній практиці фізичного терапевта. Складові клінічної діяльності фізичного реабілітолога: обстеження, оцінка, постановка реабілітаційного діагнозу, прогноз і безпосередньо реабілітаційне втручання. Проблема постановки реабілітаційного діагноза на основі міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я.

Змістовий модуль 2. Методи дослідження функціонального стану у фізичній терапії та ерготерапії.

Тема 5. Обстеження і оцінка системи кровообігу в спокої. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу. Методи функціональної діагностики.

Тема 6. . Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях субмаксимальної аеробної потужності. Визначення і оцінка резервів системи кровообігу пробами зі статичною напругою.

Тема 7. Визначення функціональних можливостей дихальної системи. Визначення та оцінка функції зовнішнього дихання. Визначення та оцінка функціональних резервів системи зовнішнього дихання.

Тема 8. Визначення та оцінка функціонального стану нервової системи. Неврологічне тестування. Шкали та функціональні тести для оцінки неврологічного статусу пацієнта, динаміки відновлення функцій та фізичних якостей.

Тема 9 Визначення та оцінка функціонального потенціалу вегетативної нервової системи, координаційної функції та функції рівноваги.

Тема 10. Методи обстеження та клінічні інструменти при роботі з пацієнтами з порушеннями опорно-рухового апарату. Загальні методи дослідження опорно-рухового апарату. Доцільність застосування

функціональних проб та тестів при обстеженні пацієнта. Розрахунок індексів та розрахункових показників для оцінки стану опорнорухового апарату.

Тема 11. Визначення і оцінка біологічного віку людини. Кількісна оцінка рівня фізичного здоров'я.

Освітні компоненти, вивчення яких обов'язково передує цій дисципліні: Дисципліни, вивчення яких обов'язково передує цій дисципліні: анатомія, фізіологія, патологічною анатомія, патологічною фізіологія, пропедевтика та семіотика внутрішніх захворювань.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна тісно пов'язана із іншими науками медико-біологічного циклу: анатомією, фізіологією, патологічною анатомією, патологічною фізіологією, пропедевтикою та семіотикою внутрішніх захворювань, фізіотерапією, а також з теорією та методикою фізичного виховання, біомеханікою тощо.

4.2. Структура освітньої компоненти

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми роботи та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Емпіричні та інструментальні методи дослідження у фізичній терапії та ерготерапії.															
Тема 1 Практична діяльність фізичного терапевта, заснована на доказах. Доказова фізична терапія. Вимоги до проведення клінічного обстеження	9	2	-	-	-	-	7								АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема2. Реабілітаційний діагноз в клінічній практиці фізичного терапевта	11	2	-	2	-	-	7								АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка презентації
Тема 3. Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку. Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку.	13	4	-	2	-	-	7								АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації
Тема 4. Методи обстеження і оцінки об’єму рухів в суглобах, сили і тонусу м’язів. Тестування м’язової сили і тонусу	12	4	-	2	-	-	6								АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання

Модульний контроль	-	-	-	-	-	-	-								
Разом за змістовим модулем 1	45	12	-	6	-	-	27								
Змістовий модуль 2. Методи дослідження функціонального стану у фізичній терапії та ерготерапії. Функціональні шкали та проби															
Тема 5. Обстеження і оцінка системи кровообігу в спокої. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу	11	2	-	2	-	-	7								АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 6. Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях субмаксимальної аеробної потужності.	13	4	-	2	-	-	7								АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 7. Визначення функціональних можливостей дихальної системи. Визначення та оцінка функції зовнішнього дихання	9	2	-	-	-	-	7								АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення навчального заняття з використанням тренінгових технологій
Тема 8. Визначення та оцінка функціонального стану нервової системи. Неврологічне тестування	11	2	-	2	-	-	7								
Тема 9 Визначення та оцінка функціонального потенціалу вегетативної нервової системи, координаційної функції та	13	4	-	2	-	-	7								

функції рівноваги.															
Тема 10. Методи обстеження та клінічні інструменти при роботі з пацієнтами з порушеннями опорно-рухового апарату.	8	2	-	-	-	-	6								
Тема 11. Визначення і оцінка біологічного віку людини. Кількісна оцінка рівня фізичного здоровя	10	2	-	2	-	-	6								
Модульний контроль	-	-	-	-	-	-	-								тести
Разом за змістовим модулем 2	75	18	-	10	-	-	47								
Усього годин	120	30	-	16	-	-	74								
Модуль 2															
ІНДЗ				-	-		-				-	-	-		ІНДЗ
Усього годин	120	30		16			74								

Примітки. *1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп'ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі ІІ таблиці пункту 11.1.*

4.2.2. Навчально-методична картка освітньої компоненти _____

Разом: **120_ год**, лекції – 30 год, семінарські заняття – 16 год, індивідуальні заняття – ____ год, самостійна робота – 74 год, підсумковий контроль – ____ год

Модулі	**Змістовий модуль 1**						**Змістовий модуль 2**						
Назва модуля	***Емпіричні та інструментальні методи дослідження у фізичній терапії та ерготерапії.***						***Методи дослідження функціонального стану у фізичній терапії та ерготерапії. Функціональні шкали та проби***						
Кількість балів за модуль	20 балів						30 балів						
Лекції	1	2	3	4			5	6	7	8	9	10	11
Теми лекцій	*Практична діяльність фізичного терапевта, заснована на доказах.* *1 бал*	*Реабілітаційний діагноз в клінічній практиці фізичного терапевта 1 бал*	*Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку* *1 бал*	*Методи обстеження і оцінки об'єму* *1 бал*			*Обстеження і оцінка системи кровообігу в спокої. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу* *1 бал*	*Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу* *1 бал*	*Остеження дихальної системи.* *1 бал*	*Визначення та оцінка функціонального стану нервової системи..* 1 бал	*Визначення та оцінка функціонального потенціалу вегетативної нервової системи* 1 бал	*Методи обстеження та при порушеннями опорно-рухового апарату.* 1 бал	*Визначення і оцінка біологічного віку людини* 1 бал
Теми семінарських занять													
Теми практичних занять	*Практична діяльність фізичного терапевта, заснована на доказах.* 3 бали	Реабілітаційний діагноз в клінічній практиці фізичного терапевта 3 бали	*Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку* *3 бали*	*Методи обстеження і оцінки об'єму* 3 бали			*Обстеження і оцінка системи кровообігу в спокої. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу* 2 бали	Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу 2 бали	Остеження дихальної системи. 2 бали	*Визначення та оцінка функціонального стану нервової системи..* 2 бали	*Визначення та оцінка функціонального потенціалу вегетативної нервової системи* 2 бали	*Методи обстеження та при порушеннями опорно-рухового апарату.* 2 бали	*Визначення і оцінка біологічного віку людини* *2 бали*
Теми лабораторних занять													
Самостійна робота	__ балів	__ балів		__ балів			__ балів	__ балів	__ балів				
Види поточного	__ балів						__ балів						

контролю (Тести)													
ІНДЗ	20 балів												
у т.ч. додаткові курси за тематикою освітньої компоненти (неформальна освіта)	__ балів	__ балів		__ балів			__ балів	__ балів	__ балів				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (__ балів)												
Підсумковий контроль	Диференційований залік (40 балів)												

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

4.3.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Реабілітаційний діагноз в клінічній практиці фізичного терапевта	2
2	Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку. Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку.	2
3	Методи обстеження і оцінки об’єму рухів в суглобах, сили і тонусу м’язів. Тестування м’язової сили і тонусу	2
4	Обстеження і оцінка системи кровообігу в спокої. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу	2
5	Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях субмаксимальної аеробної потужності.	2
6	Визначення та оцінка функціонального стану нервової системи. Неврологічне тестування.	2
7	Визначення та оцінка функціонального потенціалу вегетативної нервової системи, координаційної функції та функції рівноваги.	2
8	Визначення і оцінка біологічного віку людини. Кількісна оцінка рівня фізичного здоровя	2
	разом	16

4.3.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
54 – 60 та більше	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
45 – 53	*добре*	**4**	**BC**	*добре*
36 – 44	*задовільно*	**3**	**DE**	*задовільно*
21 – 35	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 20		**2**	**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти*

4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної освітньої компоненти. Завершується виконання здобувачем освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**2 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис,

тематичні розвідки (**3 бали**);

- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**3 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики освітньої компоненти у вигляді есе (**5 балів**);
- ✓ проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики освітньої компоненти (5 балів за один, 10 – за всі);
- ✓ дослідження з тематики освітньої компоненти у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **10 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Методи діагностики фізичного стану здоров'я
2. Методи діагностики фізичної працездатності
3. Функціональні проби, що застосовуються для оцінки фізичного здоров'я.
4. Діагностика біологічного віку.
5. Діагностика здоров'я за показниками біоенергетики.
6. Дослідження стану аналізаторів.
7. Особливості тестування психічного здоров'я.
8. Інструментальні методи дослідження системи кровообігу.
9. Інструментальні методи дослідження дихальної системи .
10. Діагностика показників індивідуального здоров'я. Основні діагностичні моделі. Адаптаційні резерви організму. Структурні та функціональні резерви. Види функціональних резервів. Методи їх оцінки. .
11. Донозологічна діагностика здоров'я за функціональними показниками.
12 Функціональні резерви та функціональні можливості. Функціональні проби.
13. Визначення адаптаційного потенціалу. Спеціальні методики: проба Мартине, проба С. П. Летунова, Гарвардський степ-тест, 12-хвилинний тест Купера. Кліностатична й ортостатична проби.
14. Визначення аеробної продуктивності організму. Фізична дієздатність і максимальне споживання кисню (МСК). Оцінка фізичної працездатності за даними тесту PWC170 та непрямого визначення МСК.
15. Аеробна й анаеробна продуктивність. Фізична дієздатність у осіб різної статі, віку, у спортсменів.
16. Показники фізичного розвитку, фізичної підготовки, функціональних резервів, типу конституції, адаптаційно-пристосувальних можливостей наявності або відсутності захворювань
17. Визначення адаптаційного потенціалу. Спеціальні методики: проба Мартине, проба С. П. Летунова, Гарвардський степ-тест, 12-хвилинний тест Купера. Кліностатична й ортостатична проби.

18. Визначення аеробної продуктивності організму. Фізична дієздатність і максимальне споживання кисню (МСК). Оцінка фізичної працездатності за даними тесту PWC170 та непрямого визначення МСК.
19. Аеробна й анаеробна продуктивність. Фізична дієздатність у осіб різної статі, віку, у спортсменів.

Критерії оцінювання ІНДЗ

(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бали
2.	Складання плану реферату	1 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	3 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	1 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бали
	Разом	**10 балів**

4.3.6. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практична діяльність фізичного терапевта, заснована на доказах. Доказова фізична терапія. Вимоги до проведення клінічного обстеження	7
2	Реабілітаційний діагноз в клінічній практиці фізичного терапевта	7
3	Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку. Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку.	7
4	Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах, сили і тонусу м'язів. Тестування м'язової сили і тонусу	6
5	Обстеження і оцінка системи кровообігу в спокої. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу	7
6	Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях субмаксимальної аеробної потужності.	7
7	Визначення функціональних можливостей дихальної системи. Визначення та оцінка функції зовнішнього дихання	7
8	Визначення та оцінка функціонального стану нервової системи. Неврологічне тестування	7
9	Визначення та оцінка функціонального потенціалу вегетативної нервової системи, координаційної функції та функції рівноваги.	7
10	Методи обстеження та клінічні інструменти при роботі з пацієнтами з порушеннями опорно-рухового апарату.	6
11	Визначення і оцінка біологічного віку людини. Кількісна оцінка рівня фізичного здоров'я	6
12	ІНДЗ	
	разом	74

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Методи дослідження у фізичній терапії та ерготерапії.			
Тема 1. Практична діяльність фізичного терапевта, заснована на доказах. Доказова фізична терапія. . (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	I-II

Тема 2. Реабілітаційний діагноз в клінічній практиці фізичного терапевта . (7год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	II-III
Тема 3. Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку. Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	IV-V
Тема 4. Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах, сили і тонусу м'язів. Тестування м'язової сили і тонусу (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	V
Всього: 27 год	*Всього: 8 балів*		
Змістовий модуль 2. Функціональни проби та шкали			
Тема 5. Обстеження і оцінка системи кровообігу в спокої. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу .(7год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VI-VII
Тема 6. Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VII
Тема 7. Визначення функціональних можливостей дихальної системи. Визначення та оцінка функції зовнішнього дихання (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	IX
8. Визначення та оцінка функціонального стану нервової системи. Неврологічне тестуванн (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	X-XI
9. Визначення та оцінка функціонального потенціалу вегетативної нервової системи, координаційної функції та функції рівноваги. (7 год.)	тестування	1	XII-XIV
10. Методи обстеження та клінічні інструменти при роботі з пацієнтами з порушеннями опорно-рухового апарату. . (6год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XIV
11. Визначення і оцінка біологічного віку людини Кількісна оцінка рівня фізичного здоров'я (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XIV- XV
Всього: 47 год	*Всього: 7 балів*		
Разом: 74 год	***Разом: 11 балів***		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні:* лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні:* вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

_____
_____
_____
_____
_____
_____

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод «вибуху», метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

- Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).
- Методика викладання навчальної освітньої компоненти — вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення освітньої компоненти проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп’ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освітній компонент оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з _двох_ модулів.
(прописом)

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із освітньої компоненти, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної освітньої компоненти.

Загальна оцінка з освітньої компоненти: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**		**Оцінка за шкалою ECTS**	
		екзамен	**залік**		
90 – 100	*відмінно*	**5**	*зараховано*	**A**	*відмінно*
82 – 89	*добре*	**4**		**B**	*добре (дуже добре)*
75 – 81	*добре*	**4**		**C**	*добре*
64 – 74	*задовільно*	**3**		**D**	*задовільно*
60 – 63	*задовільно*	**3**		**E**	*задовільно (достатньо)*
35 – 59	*незадовільно*	**2**	*не зараховано*	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 34	*незадовільно*	**2**		**F**	*незадовільно з*

					обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль …		Модуль n	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
І. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1	**4**	**4**	**3**	**3**		
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1						
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10	**4**	**16**	**3**	**12**		
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10						
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10	**4**	**8**	**3**	**7**		
1.6. Виконання модульної роботи	25						
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	10						
Разом		**12**	**28**	**9**	**22**	**-**	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50							
ІІ. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5						
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10				**10**		
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5						
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
Разом		**-**		**-**	**60**	**-**	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ (ЗАЛІКУ)

1. Поняття та компоненти здоров'я. Фактори, що зумовлюють здоров'я. Рівні вивчення здоров'я.
2. Індивідуальне здоров'я, його критерії та показники. Показники групового здоров'я.
3. Групи здоров'я дорослого населення та дітей і підлітків.
4. Види і методи діагностики стану здоров'я: загальна характеристика
5. Поняття моніторингу здоров'я, його значення. Показники і види моніторингу фізичного здоров'я.
6. Організація моніторингу фізичного здоров'я дітей та підлітків. Автоматизована система скринінгових обстежень.
7. Критерії оцінки функціонального стану хребта і патологічних змін у хребті. Методи діагностики стану хребта.
8. Методика опитування та спостереження при дослідженні стану хребта.
9. Методика зовнішнього огляду тіла людини при дослідженні стану хребта.
10. Функціональні тести для визначення стійкості деформації хребта.
11. Клінічні методи вимірювання вигинів хребта.
12. Інструментальні методи вимірювання вигинів хребта. Графічні методи реєстрації викривлень хребта.
13. Поняття рухливості хребта. Ступені обмеження рухів у хребті.
14. Методи дослідження активних та пасивних рухів хребта.
15. Клінічні методи дослідження стопи.
16. Методика функціонального огляду стопи.
17. Методи подоскопії та подометрії. Подометричні індекси та їх оцінка.
18. Метод плантографії. Методики оцінки плантограми.
19. Комп'ютерні та рентгенологічний методи діагностики стопи.
20. Методика зовнішнього огляду і спостереження при дослідженні стану кінцівок.
21. Види осьової деформації кінцівок. Вимірювальні методи діагностики осьової деформації кінцівок.
22. Поняття і види торсійних деформацій. Методи дослідження ротації кінцівок, торсійний профіль.
23. Візуальний огляд довжини кінцівок. Методики вимірювання довжини кінцівок.
24. Види вкорочення або подовження кінцівок.
25. Дослідження активних і пасивних рухів у суглобах кінцівок.
26. Поняття і сутність дослідження рухливості суглобів методом «суглобової гри».
27. Напрямки, в яких відбуваються рухи в суглобах. Методика гоніометрії та правила протоколювання отриманих даних.
28. Види обмеження рухливості суглобів.
29. Поняття і види надлишкової рухливості в суглобах, їх дослідження.

30. Дослідження розвитку і трофіки м’язів. Правила вимірювання обхватів кінцівок.
31. Мануальний метод визначення м’язового тонусу: правила, методика. Критерії оцінки м’язового тонусу. Види м’язового тонусу.
32. Метод міотонометрії.
33. Поняття м’язової сили. Варіанти порушення м’язової сили та їх причини.
34. Метод мануального тестування м’язової сили. Критерії оцінки сили м'язів за мануально-м’язовим тестуванням.
35. Метод динамометрії.
36. Тестування функціональної м'язової асиметрії тулуба.
37. Метод спірометрії. Спірометричні показники зовнішнього дихання.
38. Метод спірографії. Спірографічні показники зовнішнього дихання.
39. Методика і діагностична цінність пневмотахометрії.
40. Методика і діагностична цінність оксигемометрії. Поняття гіпоксії, гіпоксемії та гіперкапнії.
41. Функціональні проби системи зовнішнього дихання.
42. Поняття артеріального тиску і його фізична сутність. Тонометрія: правила підготовки до виконання тонометрії та процедура вимірювання артеріального тиску; показники норми артеріального тиску та ступені артеріальної гіпертензії.
43. Поняття артеріального пульсу та його фізична сутність. Методи дослідження артеріального пульсу. Правила пальцевої пульсометрії, основні властивості артеріального пульсу.
44. Розрахункові гемодинамічні показники, їх визначення та діагностичне значення для оцінки здоров’я людини: систолічний і хвилинний об’єми крові, периферичний опір судин, серцевий індекс, адаптаційний потенціал.
45. Функціональні проби для визначення фізичної працездатності. Методики проведення проб з фізичним навантаженням. Вимоги до тестування.
46. Варіанти типів реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження в функціональних пробах.
47. Методи дослідження та оцінки властивостей основних нервових процесів.
48. Метод електроенцефалографії, ритми електричних коливань мозку.
49. Види рефлексів. Фізіологічні сухожилкові рефлекси, методики їх виявлення. Критерії оцінки сухожилкових рефлексів, причини порушення їх вираженості.
50. Шкірні рефлекси, методики їх виявлення. Критерії оцінки шкірних рефлексів, причини порушення їх вираженості.
51. Патологічні рефлекси, їх інтерпретація.
52. Методи дослідження функціонального стану вегетативної нервової системи.
53. Методи дослідження гостроти зору. Поняття коротко- і далекозорості, ступені відхилень гостроти зору.
54. Метод дослідження поля зору.
55. Методика дослідження акомодації очей.
56. Методики дослідження зіничних і окорухових рефлексів.

57. Визначення гостроти слуху мовним методом і методом аудіометрії.
58. Функціональні проби для оцінки вестибулярного, шкірного і рухового аналізаторів.
59. Компонентний склад маси тіла людини.
60. Метод біоелектричного імпедансного аналізу складу тіла.
61. Каліперометрія як метод визначення і оцінки жировідкладення.
62. Поняття обміну речовин. Параметри обміну речовин.
63. Складові обміну речовин.
64. Методи дослідження енергообміну.
65. Поняття та показники фізичного розвитку. Фактори, що впливають на фізичний розвиток людини.
66. Закономірності та варіанти фізичного розвитку дітей і підлітків.
67. Періодичність проведення моніторингу фізичного розвитку. Основні методики і методи дослідження та оцінки фізичного розвитку.
68. Соматоскопія як метод дослідження фізичного розвитку.
69. Типи тілобудови людини.
70. Антропометричні показники та програми антропометрії.
71. Методичні вимоги і правила антропометричного обстеження.
72. Локалізація антропометричних точок вимірювання на тілі.
73. Вимірювання лінійних та охватних розмірів тіла.
74. Пропорції різних частин тіла людини.
75. Методи оцінки фізичного розвитку. Метод антропометричних стандартів.
76. Метод оцінки фізичного розвитку за шкалами регресії. Центильний метод оцінки фізичного розвитку.
77. Комплексний метод оцінки фізичного розвитку.
78. Метод антропометричних індексів.
79. Порушення фізичного розвитку дітей та підлітків.
80. Методи інтегральної оцінки фізичного стану (фізичного здоров’я).
81. Дослідження типу ВНД та структури особистості.
82. Методи дослідження і оцінки функціональної асиметрії мозку.
83. Методи дослідження і оцінки когнітивних функцій.
84. Громадське здоров’я. Методи вивчення та показники громадського здоров’я.
85. Медико-демографічні показники суспільного здоров’я.
86. Показники захворюваності населення.
87. Основні методи вивчення захворюваності.
88 Показники інвалідності.
89. Загальні тенденції щодо основних показників здоров'я населення України.
90. Показники якості та способу життя населення та методики їх оцінки.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ НА ЗАЛІКУ

Поточне тестування та самостійна робота									Сума	Залік*
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	не більше 100	Не більше 30

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.

*- залік складається у випадку, коли здобувач освіти не набрав необхідну кількість балів для автоматичного заліку, або ж хоче підвищити свій бал.

Оцінка за залік: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
25 – 30 та більше	відмінно	5	A	відмінно
20 – 24	добре	4	BC	добре
15 – 19	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 14	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ НА ЕКЗАМЕНІ

Поточне тестування та самостійна робота												**Разом**	**Підсумковий тест (екзамен)**	**Сума**
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3							
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	не більше 60	не більше 40	не більше 100

Т1, Т2 ... Т12 – теми змістових модулів.

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ
(за формою)

Форма

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Вінницький соціально-економічний інститут
КАФЕДРА _реабілітаційних технологій

Освітній/освітньо-професійний ступінь: магістр
Усі спеціальності/спеціальність терапія та реабілітація
Семестр: осінній/весняний *(підкреслити)*
Освітній компонент: Методи обстеження та контролю в ФТ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _1_

1. Практична діяльність, заснована на доказах..
2. Оцінка результатів тестових вимірювань.
3. Методика оцінки функції зовнішнього дихання.

Затверджено на засіданні кафедри реабілітаційних технологій
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року.
Завідувач кафедри _____ Башинська О.І.
(підпис) (ПІБ)
Екзаменатор _____ викладач Пономаренко М.В.
(підпис) (посада, ПІБ)

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		**Оцінка за національною шкалою**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
36 – 40 та більше	*відмінно*	**5**	**A**	*відмінно*
30 – 35	*добре*	**4**	**BC**	*добре*
24 – 29	*задовільно*	**3**	**DE**	*задовільно*
14 – 23	*незадовільно*	**2**	**FX**	*незадовільно з можливістю повторного складання*
1 – 13		**2**	**F**	*незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти*

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до екзамену.

Вказати, наприклад, опорний конспект лекцій; конспект; підручник; навчальний посібник; методичні вказівки; орієнтовну тематику реферативних досліджень, творчих робіт, повідомлень; нормативні документи; ілюстративні матеріали; збірки тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти; запитання і завдання до заліку; завдання для проведення комплексної контрольної роботи (ККР) тощо.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Перелік аудіо- і відеоматеріалів згідно з бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

https://www.youtube.com/watch?v=Vze_S_TwiAo
https://www.youtube.com/watch?v=12tEBiOvuk8
https://www.youtube.com/watch?v=NbXbln4ZWuY
https://www.youtube.com/watch?v=0hZQ0hVDPAM
https://www.youtube.com/watch?v=TCmXaxcI1vw
https://www.youtube.com/watch?v=IIlmeOu3qEw
https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=8nsn91JFgE
https://www.youtube.com/watch?v=FjWgLCI2gHQ
https://www.facebook.com/Rehabilitation.LH/videos/d41d8cd9/794250324751010https://www.youtube.com/watch?v=qDfuHQAAHyg
https://www.youtube.com/watch?v=fWG7Gh9kmvU

Для гуманітарних спеціальностей

Наприклад:

1. Приліпко І.Л. Культурно-історичний контекст сучасного літературного процесу : відеолекція [Електрон. ресурс] / І. Л. Приліпко. К. : Університет «Україна», 2010. 1 CD.

Для інженерних спеціальностей

Наприклад:
При проведенні лекцій та лабораторних робіт використовуються:
- комп'ютерні програми для моделювання роботи радіоелектронної апаратури (вказати програми);
- лабораторні стенди і макети (вказати назви стендів).

Мультимедійні матеріали

Опис згідно бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху та опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із порушеннями зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій
(термінологічний словник)

АБАЗІЯ - неможливість ходити, яка пов'язана з розладами рівноваги тіла, з руховими порушеннями нижніх кінцівок (паралічами, гіперкінезами).
АБЕРАЦІЯ - індивідуальне відхилення від норми у побудові або функції.
АБСОЛЮТНА М'ЯЗОВА СИЛА - напруження м'язу при його максимальному скороченні, вимірюється величиною вантажу, який необхідно прикласти до м'язу, щоб протистояти.
АБСТИНЕНЦІЯ - утримання.
АБУЛІЯ (аЬиІіа; а + гр. Ьиіе воля; син. дисбулія) - патологічна відсутність бажань до життєдіяльності.

АВТОМАТИЧНИЙ РУХ - вираз, який вказує на рухові акти, що знаходяться під слабким контролем свідомості на основі рефлексійної автодіяльності нервових кіркових і підкіркових центрів в стані обмеженого збудження.
АВТОСУГЕСТІЯ - самонавіювання.
АГГРАВАЦІЯ - перебільшення хворим симптомів захворювання, яке є або пошкодження.
АГЕВЗІЯ - відсутність смакових відчуттів.
АГНОЗІЯ - порушення процесів пізнання і розуміння значення предметів, явищ і подразнень, які поступають як зовні так і з власного тіла
АГРАФІЯ - втрата здатності письма при збереженні рухової функції руки без розладів розумових здібностей.
АГРЕСИВНІСТЬ - хворобливий стан особистості, що проявляється в нанесенні шкоди, завдаванні болю, нападі на кого-небудь.
АГРИПНІЯ - безсоння.
АДАПТАЦІЯ - процес пристосування організму, його функціональних систем, органів і тканин до певних умов зовнішнього середовища, направлений на збереження відносної рівноваги внутрішнього середовища організму - гомеостазу.
АДАПТОВАНА ПОВЕДІНКА - по відношенню до малої дитини - це набуття корисних психомоторних навичок, поява здатності до спілкування і успіхи в "задоволенні повсякденних потреб" (самодопомога і незалежність в самообслуговуванні: прийом їжі, одягання, туалет), а пізніше - соціальний досвід, пристосування до шкільного середовища, успіхи в професійному навчанні, здатність справлятися з вимогами, висунутими навколишнім середовищем.
АДИНАМІЯ - різка м'язова слабість, яка супроводжується значним зменшеннями або повним припиненням рухової активності.
АПРАКСІЯ - порушення складних форм цілеспрямованих рухів при збереженні елементарних рухів, які є складовою вище згаданих рухів.
АПРОЗЕКСІЯ - зниження здатності фіксувати та спрямовувати увагу.
АРАКІНЕЗЇЯ - форма гіперкінезу, що характеризується складними мимовільними координаційними рухами, які зовнішньо нагадують цілеспрямовані (перебирання пальцями, розкачування ногою та ін.); спостерігається при ураженні лобної долі (частіше справа) кори головного мозку.
АРАХНОЇДИТ - запалення павутинної оболонки головного або спинного мозку, включаючи м'яку мозкову оболонку.
АРЕТОТЕРАПІЯ - метод психотерапії, соціально-етичне перевиховання, спрямоване на формування у хворого насиченого ідеалами світогляду.
АРЕФЛЕКСІЯ - відсутність рефлексу (тобто відповіді) на те чи інше подразнення.
АРТЕРІЇТ - запалення стінки артерії.
АРТИКУЛЯЦІЯ - фізіологічний процес формування звуків мови.

ВАННИ - загальна назва процедур, при яких організм людини підлягає дії води, повітря, світла або інших, в основному, природних факторів з лікувальною і профілактичною метою.
ВАННБІ ГАРЯЧІ - В., в яких діючим середовищем є вода з температурою вище 40° С.
ГАЛЬВАНІЗАЦІЯ - використання з лікувальною метою постійного змінного струму невисокої напруги (30-80 В) та невеликої сили (до 50 ма).
ГАЛЬВАНОТЕРАПІЯ - метод електролікування, оснований на гальванізації
ГЕМІАТРОФІЯ - зменшення розмірів половини тіла, внаслідок затримки розвитку однієї половини голови, шиї, тулуба, кінцівок.
ГЕМІГІПЕРТРОФІЯ збільшення розмірів половини тіла, часто вроджена.
ГЕМІЕНЦЕФАЛІЯ - аномалія розвитку центральної нервової системи, недорозвиток однієї з півкуль великого мозку.
ГЕМІКРАНІЯ - біль, що охоплює переважно одну половину голови; мігрень.
ДИНАМОМЕТРІЯ (динамо+метрія) - вимірювання сили м'язів за допомогою спеціальних пружинних, ртутних, гідравлічних і електричних приладів зі шкалою.
ДИПЛЕГІЯ - двосторонній параліч однойменних частин тіла (наприклад, обох ніг, обох половин обличчя і т.і.).
ДИПЛЕГІЯ АТОНІЧНА - форма дитячого церебрального паралічу, при якій центральний параліч (парез) рук або ніг супроводжується мозочковою гіпотонією.
ДИСГЕНЕЗІЯ - порушення розвитку окремого органу чи організму.
ДИСГРАФІЯ - загальна назва розладів письма.
ЕГОЦЕНТРИЗМ - особливість складу особистості, при якому проявляється крайня форма егоїзму.
ЕДИПІВ КОМПЛЕКС - психоаналітичне уявлення про особливості емоційних відносин дитини у віці 3-4 років до своїх батьків; ці відносини характеризуються ненавистю і ревністю до одного з батьків цієї ж статі і любовними прагненнями до другого - протилежної статі.
ЕЙФОРІЯ - неадекватне підвищення настрою без достатньо критичної оцінки свого стану, вчинків.
ЕФЕКТ ТРЕНУВАННЯ - сукупність змін, що переслідуються в тренуванні, виражається відповідною адаптацією всіх функцій організму до зусилля і зростанням досягнень, які виявляються об'єктивними тестами вимірювання, особливо спортивним результатом.
ЕФЕКТИВНІСТЬ ТРЕНУВАННЯ - сукупність позитивних ефектів, досягнутих у підготовці спортсмена, які оцінюються залежно від окреслених завдань.
ЕФЕРЕНТНИЙ - відцентровий, що виносить, передає імпульси від нервових центрів до периферії.
ЖИТТЄВА ЄМНІСТЬ ЛЕГЕНЬ - об'єм повітря при максимальному видиху, зробленому після попереднього максимального вдиху.
ІДЕОМОТОРНЕ ТРЕНУВАННЯ - вид тренування, що складається з розумового повторення вправ за допомогою їх уявлення.

ІДІОПАТИЧНИЙ - самовільно виникаючий; виникаючий без видимої причини.
ІДІОТІЯ - глибокий ступінь розумової відсталості, при якому не розвиваються мова та елементарні навички.
ІЗОТОНІЧНЕ ТРЕНУВАННЯ - тренувальний метод, що ґрунтується на м'язових і фазових скороченнях і ставить за мету розвиток фізичних якостей.
КІНСЬКА СТОПА - ураження малогомілкового нерва, яке супроводжується порушенням розгинання стопи і пальців, а також порушенням ротації стопи назовні.
КІФОЗ - викривлення хребта в сагітальній площині з утворенням вигину, поверненого до заду.
КІФОЛОРДОЗ - сформоване при нормальному розвитку хребта 8- подібне викривлення в сагітальній площині з кіфозом в грудному і крижовому відділах і лордозом в шийному і поперековому відділах.
КІФОСКОЛІОЗ - деформація хребта, сукупність кіфозу з сколіозом.
КЛІНІКА - спеціалізований лікувально-профілактичний заклад.
КЛІНОМАНІЯ - нав'язливе прагнення до постільного режиму без наявності об'єктивних показів до цього.
КЛОНУС - найвищий ступінь підвищення сухожильних рефлексів, який проявляється серією швидких ритмічних скорочень м'язів або груп м'язів, наприклад у відповідь на одноразове розтягнення; спостерігається при ураженні пірамідних шляхів
КОНТРАКТУРА - стійке обмеження рухливості в суглобі.
КООРДИНАЦІЯ РУХІВ - ефективне інтегрування та взаємне обумовлення компонентів рухового акту, які здійснюються під час його вивчення чи вдосконалення.
КОСНОМОВНІСТЬ - розлад мови, який характеризується неправильною вимовою окремих звуків.
ЛОКОМОТОРНИЙ - що відноситься до руху, руховий. ЛОКОМОЦІЯ - сукупність узгоджених рухів, за допомогою яких людина переміщується у просторі.
ЛОРДОЗ - викривлення хребта в сагітальній площині, повернене вигином до переду.
МАКСИМАЛЬНЕ СПОЖИВАННЯ КИСНЮ (МСК) - найбільша кількість кисню, яка під час м'язової активності може бути поглинена з вдихуваного повітря, транспортована до працюючих м'язів і використана в окислювальних процесах
МАТЕМАТИЧНА СТАТИСТИКА - наука про математичні методи систематизації і використання статистичних даних для наукових і практичних висновків.
МОТОРИКА ЛЮДИНИ - вроджена або набута здатність людини, реагувати у вигляді руху на зовнішні і внутрішні стимули рухового апарату.
МУТАЦІЯ - зміни спадкової інформації організму, які пов'язані з не правильним перерозподілом (рекомбінацією) генів.

МУТИЗМ - відсутність мовного спілкування хворого з оточуючими при збереженні мовного апарату.
М'ЯЗОВА КООРДИНАЦІЯ - узгодження напруження м'язів, яке впливає на ланки тіла відповідно до сигналів нервової системи і під дією прикладених сил (зовнішні і внутрішні силові поля).
НАТРЕНОВАНІСТЬ - стан організму, що характеризується високим рівнем розвитку функціональних можливостей різних систем і добрим їх пристосуванням до наростаючих фізичних навантажень.
НЕВРАЛГІЯ - біль стріляючого, колючого, пекучого характеру, який виникає приступоподібно та розповсюджується вздовж стовбура нерва або його гілок і локалізується в зоні іннервації нерва.
НЕВРАСТЕНІЯ - невроз, викликаний перевтомою чи довготривалою дією психотравмуючих факторів, що проявляється підвищеною збудливістю, швидким виснаженням, емоційною нестійкістю, розладом сну, вегетативними порушеннями.
ОЗДОРОВЧІ ФІЗИЧНІ ВПРАВИ - рухові дії, які мають специфічний розвиваючий оздоровчий ефект аеробного навантаження і сприяють удосконаленню функції центральної нервової системи, рухового аналізатора, підвищують розумову працездатність, удосконалюють спритність, силу, швидкість, рухливість суглобів, формують гарну поставу.
ОПТИМАЛЬНА РУХОВА АКТИВНІСТЬ - індивідуальний рівень фізичної працездатності, що забезпечує розвиток і вдосконалення різноманітних процесів життєдіяльності, підтримання і зміцнення здоров'я та компенсацію вікових змін в організмі (процесів зворотного розвитку).
ПРОФІЛАКТИКА - система заходів по запобіганні захворювань, збереженні здоров'я та продовженні тривалості життя людини.
ПУЛЬСОМЕТРІЯ - визначення частоти серцевих скорочень (пульсу) пальпацією скроневої, сонної, променевої, стегнової артерій, за черевною пульсацією і серцевим поштовхом.
П'ЯТКОВА СТОПА - пошкодження великогомілкового нерва, яке супроводжується порушенням згинання стопи і пальців, а також порушенням повороту стопи всередину.
РЕЖИМ ДНЯ - установлений розпорядок життя.
РЕЗИСТЕНТНІСТЬ - стійкість організму до дії патогенних факторів.
РЕКУРВАЦІЯ - надлишкове розгинання суглобів з їх деформацією і порушенням функції.
РЕЛАКСАЦІЯ - розслаблення.
РЕМІСІЯ - етап перебігу хвороби, що характеризується тимчасовим послабленням чи зникненням її проявів.

8.3. Рекомендована література

Список рекомендованої літератури (опис згідно з бібліографічним описом документів відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).

Основна

1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник Рівне : НУВГП, 2015. 258 с.
2. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник длястудентів вищих навчальних закладів. Богдановська Н.В., Маліков М.В., Кальонова І.В. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 264 с
3. Жарінов О., Іванів Ю., Куць В. «Функціональна діагностика» / Підручник: за редакцією Жарінова О., Іваніва Ю., Куця В. Київ :«Четверта хвиля», 2021. 784 с.
4. Луковська О.Л. Методи клінічних і функціональних досліджень у фізичній культурі та спорті: Підручник. Дніпропетровськ: Журфонд, 2016. 311 с.
5. Маліков М.В., Богдановська Н.В, Сватьєв А.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті. Навчальний посібник.Запоріжжя, 2006. 182 с.
6. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник. Свінціцький А.С. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2019. 1008 с.
7. Михалюк Є.Л., Резніченко Ю.Г. Науково-доказова практична діяльність у фізичній реабілітації: Підручник. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 104 с.
8. Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник. 3-тє видання.Київ: Олімпійська література, 2009. 488 с.
9. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник /заред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкнига, 2018.371 с.
10. Романчук О.П. Лікарсько-педагогічний контроль в оздоровчій фізичній культурі: навчально-методичний посібник Одесса: Букаєв В.В.2010. 206с.
11. Фізична реабілітація, спортивна медицина: Національний підручник підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. Абрамов В.В., Клапчук В.В., Неханевич О.Б. та ін. за ред. професора В.В. Абрамова та доцента О.Л. Смирнової. Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.
12. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина : Підручник для студентів і лікарів / за заг. ред. В. М. Сокрута. Краматорськ: Каштан, 2019. 480 с.
13. Функціональна діагностика : навч. посіб. Для студ. вищ. Навч.закл. Хорошуха М.Ф., Мурза В.П., Пушкар М.П. Київ : Університет«Україна», 2007. 308 с.
14. Assessing the reliability of the Modified Modified Ashworth Scale between two physiotherapists in adult patients with hemiplegia / Ansari N. N., Naghdi, S., et al. // NeuroRehabilitation. – 2009. – Vol. 25(4). – P. 235–240.

15. Bickley LS, Szilagyi PG. Bates' Guide to Physical Examination and History Taking. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins, 2003.
16. International classification of functioning, disability and health: ICF. Geneva, World Health Organization, 2001. - 300 p.
17. Lymphedema Management: The Comprehensive Guide for Practitioners. – 3rd ed. / ed. by Joachim Ernst Zuther , Steve Norton. – 392 p.
18. Orthopedic Physical Assessment 6th Edition by David J. Magee , 2014. – 1184 p.
19. Pathology and Intervention in Musculoskeletal Rehabilitation (Musculoskeletal Rehabilitation 2nd Edition / by David J. Magee, James E. Zachazewski, William S. Quillen, and Robert C. Manske, 2016. - 1240 pages.
20. Pulmonary Function Tests / Harpreet Ranu, Michael Wilde, Brendan Madden // Ulster Med J. – 2011- Vol. 80(2). – P. 84–90. Допоміжна:
21. Апанасенко Г.Л, Попова Л.А., Магльований А.В. Санологія (медичні аспекти волеології) : підручник. Львів: ПП «Кварт», 2011. 303 с.
22. Дземан М.І. Фізікальні методи дослідження в сьогоденні клінічної медицини. Практикуючий лікар. Том 7 № 2. 2018. С. 52-59.
23. Єрмолаєва А.В., Порада О.В. Конспект лекцій з дисципліни «Основи фізичної реабілітації» (частина третя) для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» усіх форм навчання. Запоріжжя : ЗНТУ. 2018. 46с.
24. Жарова І. О. Фізична реабілітація при первинному екзогенноконституціональному ожирінні у підлітків : монографія / Київ : Самміткнига, 2015. 312 с.
25. Кількісна оцінка рівня фізичного здоров'я та рекреаційнооздоровчі режими: Навчальний посібник / Клапчук В.В., Самошкін В.В. ДДІФКіС, 2009. 38 с.
26. Клапчук В.В., Пічурін В.В. Методи дослідження серцевосудинної системи при фізичній реабілітації: Метод. рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Основи функціональної діагностики». Дніпропетровськ: ДДІФКіС, 2007. 23 с
27. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина : вибрані лекції для студентів / Абрамов В.В, Клапчук В.В, Смирнова О.Л та ін.; за ред. Проф В.В. Клапчука. Дніпроперровськ : Мед. академія 2006. 179 с.
28. Мазепа М.А. Фізичні (фізікальні) методи обстеження хворого з навчальної дисципліни «Пропедевтика внутрішніх захворювань» для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія та ерготерапія». Львів. 2019. 18 с.
29. Міхайлюк Є.Л. Резниченко Ю.Г. Біомеханіка та клінічна кінезіологія: підручник. Запоріжжя : Мед університет. 2020. 153с.
30. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу. За ред. В.В. Клапчука, О.С. Полянської. Чернівці: Прут, 2006. 208 с.
31. Порада А. М., Солодовник О.В., Прокопчук Н. Є. Основи фізичної реабілітації. навчальний посібник Київ медицина 2006. 248. Соколовський В.С., Романова Н.О., Юшковська О.Г.

32. Лікувальна фізична культура: Підручник. Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. 234 с.
33. Спортивна медицина і фізична реабілітація :навчальний посібник / Шаповалова В.А., Коршак В.М., Халтагарова В.М. та ін. Київ : Медицина 2008. 248 с.
34. Тащук В.К., Пішак В.П., Полянська О.С. Клініко-функціональні методи дослідження серцево-судинної системи: Навчальний посібник. Чернівці: Медакадемія, 2003. 341 с.
35. Худецький І.Ю. та ін. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник: навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія». Глиняна О.О., Копочинська Ю.В., Худецький І.Ю. КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 190 с.

Інформаційні ресурси

1. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed Науково-доказова база PubMed
2. http://www.strokengine.ca/ Науково-доказова база з проблем реабілітації після інсульту
3. https://www.pedro.org.au/ Науково-доказова база з питань фізичної терапії (всесвітня)
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського .

Статті викладача та здобувачів освіти

1. MODERN ASPECTS OF TRAINING OF PHYSICAL THERAPISTS СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ. International periodic scientific journal .SWorld & D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov,Bulgaria. Issue № 31.

Перелік періодичних видань

Найменування фахового періодичного видання	Роки надходження

8.4. Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. https://www.youtube.com/results?search_query
2. https://www.youtube.com/watch?v=O-l3yVa99b8
3. https://www.youtube.com/watch?v=Vze_S_TwiAo
4. https://www.youtube.com/watch?v=12tEBiOvuk8
5. https://www.youtube.com/watch?v=NbXbln4ZWuY
6. https://www.youtube.com/watch?v=dGXk28kC4l4
7. https://www.youtube.com/watch?v=sp3NkKWel4k

8. https://www.youtube.com/watch?v=WUaXu5W2-8g https://neuro.kiev.ua/wp-content/uploads/Book_01.pdf

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

1. _____
2. _____

8.6. Фахові періодичні видання України з освітньої компоненти

1. _____
2. _____

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування освітньої компоненти

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Форми занять	**Наявне матеріально-технічне забезпечення**	**Необхідне[1] матеріально-технічне забезпечення**
Лекція	власний або кафедральний ноутбук	проєктор, інтерактивна дошка, фломастери до неї, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	приміщення комп'ютерного класу №36, встановлений у комп'ютерному класі ППП _____
Семінарське заняття	наочні та роздаткові матеріали	спеціалізований кабінет № _____, переносна дошка з відривними листами паперу
Лабораторне заняття		приміщення лабораторії №____, розхідні матеріали, апаратура в робочому стані або приміщення комп'ютерного класу №_____, віртуальне середовище _____, доступ до Інтернету

1 Потрібно вказати особливе матеріально-технічне забезпечення освітньої компоненти, яке потрібне для проведення занять (ТЗН, спеціальний кабінет і т.п.)